

Credința la români	Credința în lume	Orientări de credință
Vetre marianice: Mănăstiri românești cu hramul Adormirea Maicii Domnului 6	Reportaj: Praznicul Adormirii Maicii Domnului de pe Muntele Măslinilor 46	Interviu: Jonathan Jackson, un creștin la Hollywood 66
Dialoguri duhovnicești: Urcușul monastic al stareței Iosefina Giosanu 22	Evocări: Curajosul preot grec care a săvârșit Sfânta Liturghie în Sfânta Sofia în 1919 50	Viața Bisericii: Dosarele Arhiepiscopiei Sucevei 74
6	53	66'

Director
Răzvan BUCUROIU
razvan.bucuroiu@lumeacredintei.com

Secretar General de Redacție
Larisa BARBU

Echipa redacțională
Răzvan CODRESCU
Gheorghita CIOCIOI
Mariana BORLOVEANU
George CRASNEAN
Marius VASILEANU
Dan CIACHIR

Consultant editorial
Pr. Prof. Dr. Vasile GORDON

Fotografii
Răzvan BUCUROIU
George CRASNEAN

Layout & DTP
DTP Layout Solutions
www.dtp-sol.ro

Corectură
Valeriu VAȚEL

Abonamente / Distribuție directă
Mariana Hanganu
0724 585 386
mariana.hanganu@lumeacredintei.com

Tel./Fax: 031.422.84.23

ISSN 1583-8684

Editor Lumea Credinței SRL

Tipar Coprint

Adresa de corespondență: Str. Traian nr. 155, cod postal 024042, sector 2, București, tel. 031 422 84 23

Moscova nu crede în lacrimi, nici Parisul în creștinofobie

Răzvan BUCUROIU

Franța creștină pare forțată să abdice! O atmosferă de ostilitate plutește în jurul bisericilor catolice din provincie, în jurul marilor catedrale, în jurul persoanei preoților. Totul a culminat cu incendiul (incendierea?) de la Notre-Dame din aprilie 2019, dar acesta a fost doar vârful aisbergului. Căci pe teritoriul francez au fost incendiate, devastate, pângărite și mutilate zeci de biserici, capele, cimitire. E un fenomen de masă deja. Autorii? În general, presa și autoritățile pun aceste acte barbare pe seama unor dereglați psihici. „Un nebun, dom'le! Ce să-i mai faci?!” — așa vor să ne convingă cei care anchetează cazurile: că avem de-a face cu psihopați în toată regula. Bun, de acord, dar de ce acești psihopați atacă numai bisericele creștine? De ce nu atacă stadioanele, mallurile, teatrele ori muzeele? Sau moscheile? Și dacă tot a venit vorba despre moschei: ele sunt, pe teritoriul francez, în număr de 2200, la care vin să se roage aproape cinci milioane de musulmani. Rețineți că în 1976 erau doar 150 de moschei, iar „necesarul” ar fi de 4400, conform declarațiilor lui Dalil Boubakeur, Președintele Consiliului Francez al cultului musulman.

Iar dacă tot vorbim despre musulmani, incendiul care a șocat (din nou, dar nu suficient) lumea — cel de la catedrala gotică din Nantes, de acum câteva zile — a fost provocat de un bărbat rwandez, așadar un emigrant de altă religie, provenit din altă cultură. Până la urmă, *Christian Churches Matter?* Da!

Și, pentru a termina demonstrația cu cifre, iată-le: numai în 2018-2020 au ars 11 biserici catolice, cele mai multe vechi și foarte vechi. Vinovații? În general nu s-au prea găsit, iar cei identificați au fost considerați „nebuni”.

Estimp, Sfânta Sofia a fost transformată în moschee. Protestele au fost vagi, formale, pe palier cultural (UNESCO), politice — dar miorlăite — din partea UE și SUA. Moscova: nici un

cuvîntel din partea lui Putin, apărătorul Ortodoxiei mondiale, un protest formal din partea Patriarhului Kiril. Nimic de substanță, care să-i dea de gândit neo-sultanului Erdoğan.

Încei cu cele câteva gânduri de mare tristețe, provocate la aflarea veștii, scrise la cold: Înțelepciunea sfântă, divină, statuată pe vecie în piatră, bronz și mozaic va fi acompaniată cât de curând de muezini și imami, va fi asediată de mormanele de papuci și șlapi lăsați la intrare, pe lespezele frumos tăiate de bizantini.

Ridicată între continente și între lumi, între mări și brizele lor, între rase și tradiții, între oameni și îngeri, Sfânta Sofia are un aer nepământesc și jenat, totodată. Împopoțonată cu minarete, spoită cu var, prădută și agresată în fel și chip, bătrâna doamnă a catedrelor își duce lent martiriul prin veacuri ca o țestoasă fără urmași — uitată de timp prin arhipelaguri pustii. Căci pe Sfânta Sofia nimeni nu o mai iubește cu adevărat, căci nimeni nu o mai poate avea în deplinătatea ei cultică, liturgică. Chiar și muzeu, ea vorbea doar mecanic, prin pereți — nu mai vibra, nu era cutie de rezonanță pentru rugăciuni înflăcărâte și cântări sfinte, nu mai găzduia vultele îngerilor în timpul Epiclezei. Era doar o bătrână doamnă scoasă la cerșit de către noii ei stăpâni turci — Filantropica de Bosfor.

Acum, Erdoğan ne arată fața dintotdeauna a lor, a noilor cuceritori. Deși islamul (știm de la cursul scurt de neomarxism!) este religia păcii, iar mahomedanii au un duh irenic neostoit, totuși această decizie pare că ar veni în contradicție cu multiculturalitatea, cu armonia religioasă în dimensiunea căreia europenii vor să vadă realitatea, cu drepturile omului etc. Și cu orice realitate de dorință de înțelegere cu ceilalți, în afară de pozițiile autoritare. Pe care, iată, s-a situat noul sultan, noul cuceritor *sofi*, prin „lege” seculară, al Sfintei Sofia...

Mănăstiri românești cu hramul Adormirea Maicii Domnului

Adormirea Maicii Domnului este cea mai veche sărbătoare creștină închinată Sfintei Fecioare Maria. Este foarte greu să ajungi la ceas de mare praznic în toate mănăstirile care au fost binecuvântate cu acest hram atât de iubit de români, motiv pentru care am ales să poposim la câteva dintre cele mai reprezentative mănăstiri ce poartă hramul Adormirea Maicii Domnului.

Mănăstirea Nicula

Mănăstirea Nicula este loc ales de rugăciune și istorie, fiind una dintre mănăstirile reprezentative ale românilor. Lăcașul de o frumusețe aparte se află la câțiva kilometri distanță de orașul Gherla din județul Cluj.

Mănăstirea este cunoscută și ca unul dintre cele mai vechi așezăminte monahale din spațiul românesc.

Mănăstirea Nicula este cel mai căutat loc de pelerinaj, în

fiecare an, pe data de 15 august, la sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Atunci când mănăstirea își serbează hramul, la Nicula se strâng mii de pelerini din întreaga țară, cu toți unindu-se în nevoită și rugăciune timp de câteva zile.

Aceasta este mănăstirea în jurul căreia s-a creat unul dintre cele mai mari pelerinaje din țară, având ca motiv al evlaviei și închinării icoana făcătoare de minuni a Maicii

Domnului. Aceasta a fost realizată pe scândură din brad, întărită cu două cingătoare de brad și are o grosime de doi centimetri, fiind zugrăvită în anul 1691 de preotul Luca din Iclod. Nu se știe prin ce împrejurări, icoana a ajuns în posesia nobilului roman Ioan Cupșa, care a cumpărat-o de la preotul Luca și a donat-o mănăstirii. Potrivit mărturiilor unor militari austrieci, icoana Maicii Domnului a lăcrimat continuu între 15

Icoana făcătoare de minuni
de la Mănăstirea Nicula

februarie și 12 martie 1699. În ajunul praznicului Adormirii Maicii Domnului, icoana făcătoare de minuni este scoasă din biserică, în timpul slujbei Prohodului Maicii Domnului, și se face înconjurul bisericii.

Maica Domnului a devenit pentru toți românii nădejdea izbăvirii din robie, boli și nevoi, credincioșii obișnuindu-se a veni în pelerinaj, an de an, pe jos, cu prapuri, cântând: „Am venit, Măicuță, să ne mai vedem, să-ți spunem necazul care-l mai avem!”.

Mănăstirea Polovragi

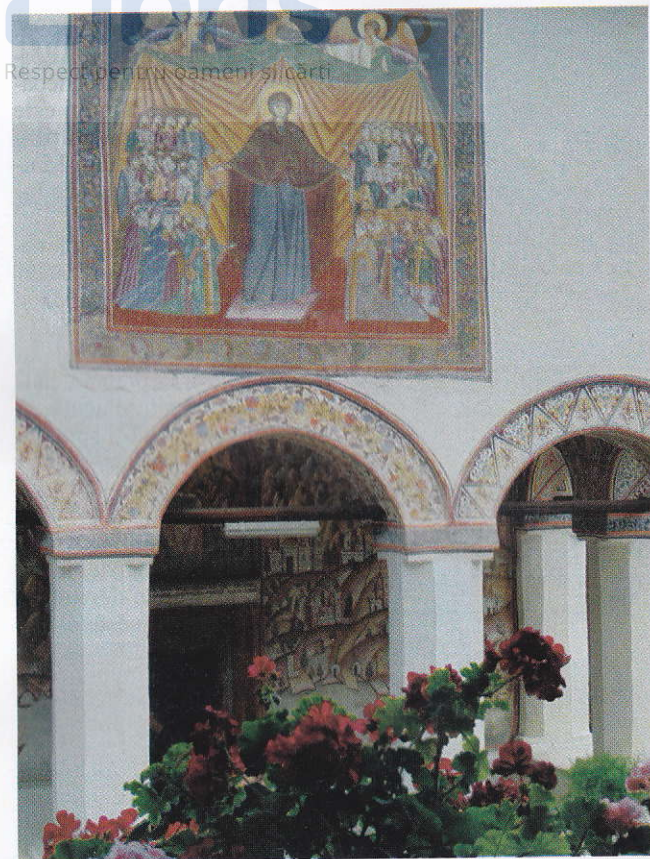
La Mănăstirea Polovragi, orice privire se înseninează și orice suspin devine tăcere. Lumina țâșnește dintre

Mănăstirea Nicula la hram

Mănăstirea Polovragi

munți, rămânând un petic de cer, care îți dezvăluie o lume a rugăciunii, departe de toată efervescența lumii cotidiene. Aerul proaspăt, cu iz de Olteț, te primenește într-o prospețime și dulce binecuvântare a munților, motiv pentru care fascinația acestui loc este întregită de un decor mirific, nebanuit de primitor și tăcut.

În curtea interioară a mănăstirii se intră printr-o poartă masivă, străjuită de o clopotniță la fel de masivă, ridicată în vremea lui Constantin Brâncoveanu.

La Mănăstirea Văraț

Biserica mănăstirii este zidită în stil bizantin, iar pridvorul, susținut pe opt coloane de piatră, este foarte generos, purtând amprenta aceluiași stil brâncovenesc.

O legătură tainică și puternică s-a creat între lăcașul de cult și Regina Maria, care „zugrăvește” într-un mod aparte biserica și pictura acesteia în scrierile care au urmat deselor sale popasuri la Mănăstirea Polovragi. Particularitatea picturală a bisericii mănăstirii constă în frumusețea și unicitatea celor două fresce situate de o parte și de alta a intrării în pridvor, reprezentări picturale unice la noi în țară ale mănăstirilor românești închinat Sfântului Munte. Tot aici, deasupra ușii de la intrare, este zugrăvită icoana cu hramul bisericii mănăstirii: Adormirea Maicii Domnului.

Mănăstirea Văraț

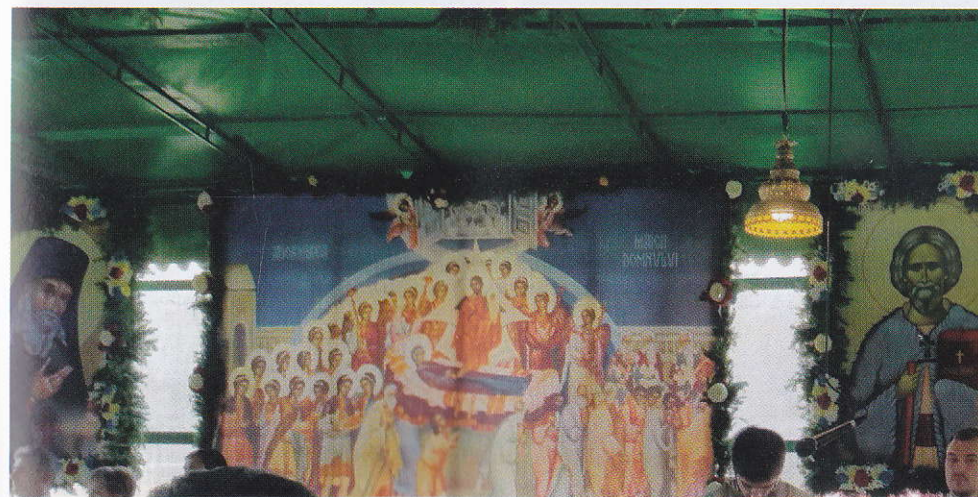
Când ajungi la Văraț, te trezești pur și simplu

Mănăstirea Văraț

într-o mare de flori, peste care picură duh din duhul moldav. Biserica Adormirea Maicii Domnului tronează precum o mireasă, fiind o fericită îngemănare a stilului moldovenesc cu elemente noi apărute în Moldova în preajma secolelor al 18-lea și al 19-lea. Aceasta se află în centrul curții interioare a mănăstirii, albă și zveltă, fiind zidită din piatră de râu și cărămidă. Tabloul care întruchiează veșnicia este întregit de statuia de bronz a Saftei Brâncoveanu (fica lui Teodor Balș și a Zoei Rosetti-Balș), care a dăruit mare parte din odorele liturgice ale mănăstirii și multe alte ajutoare materiale necesare viețuirii monastice.

În partea opusă bisericii se află Paraclisul Sfântul Ierarh Nicolae și clopotnița cuprinsă în corpul de chilii pe două nivele, cu o prispă imensă, care se sprijină pe mai multe șiruri de coloane din lemn. De aici priveliștea este mult mai vastă,

fiind inundată într-o mare de flori și verdețură.

Res. Hramul Mănăstirii Vărațic este de fapt o triadă a sărbătorilor închinată Maicii Domnului, culminând cu marele praznic al Adormirii Maicii Domnului, care marchează dimensiunea sacră a sărbătorii. Pe 16 august este sărbătoarea Cuviosului Iosif de la Vărațic, cel dintâi duhovnic al mănăstirii și totodată unul dintre ctitorii acestei vetre monahale. Cel de-al treilea hram este închinat Sfântului Gheorghe Pelerinul, ocrotitorul tuturor celor care-L caută pe Hristos și care fac din viața lor un drum continuu către Împărăția lui Dumnezeu.

Moaștele celor doi sfinți se află în cele două racle din biserica mănăstirii, ceea ce

sporește harul, sub purtarea de grijă a Maicii Domnului.

Mănăstirea Putna

Nu departe de Cetatea de Scaun a Sucevei, Mănăstirea Putna emană istorie și rugăciune, într-un cadru natural cald și primitiv. Din tradițiile rămase în folclorul neamului românesc aflăm că, după fiecare bătălie, domnitorul Ștefan cel Mare ar fi ridicat câte o biserică, iar conform cronicarului Ioan Neculce „câte războaie au bătut, atâtea mănăstiri cu biserici au făcut”.

În anul 1466, Ștefan Vodă a început zidirea Mănăstirii Putna, pe care a înzestrat-o cu hramul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, iar în 1470 a avut loc târnosirea sfântului lăcaș, în prezența domnului și a familiei

sale, a boierilor divaniți și a unei importante adunări de credincioși, slujba fiind oficiată de un sobor de 64 de arhierii, preoți și diaconi, în frunte cu Mitropolitul Teotist. Mănăstirea Putna a fost gândită inițial ca necropolă domnească pentru familia lui Ștefan cel Mare, tot aici fiind locul în care domnitorul se retrăgea pentru a-și regăsi liniștea. În timp, mănăstirea a devenit un remarcabil centru cultural și educațional, al doilea ca valoare în Balcani, după Școala Patriarhală de la Constantinopol.

La Putna se află și icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului cu Pruncul, icoana care datează din secolul al 15-lea și care, potrivit tradiției, a fost adusă în Moldova de Maria de Mangop,

faci un pas către ceruri. Duhul Sfântului Nicodim se întrepătrunde cu fiecare trăire, cu fiecare rugăciune, cu fiecare gând pe care îl porți pe acest drum, pentru că însuși sfântul a avut un urcuș monahal de o diversitate și o nevințită deosebită.

Cuviosul Nicodim de la Tismana, în vremea viețuirii sale aici, pe mulți creștini i-a mângâiat, iar minunile sale se întâmplau tot timpul. Și astăzi, credincioșii care ajung la Tismana își pun mare nădejde în ajutorul sfântului, de la care tot omul care se roagă cu toată ființa sa nu se poate să nu primească vindecare trupească sau sufletească. Mărturie a acestor minuni stau frescele din pridvorul bisericii, în care se regăsesc multe întâmplări minunate ale Sfântului Nicodim.

Hramul acestei sfinte mănăstiri este Adormirea Maicii Domnului și se prăznuiește în fiecare an pe 15 august.

Mariana BORLOVEANU

a doua soție a lui Ștefan cel Mare.

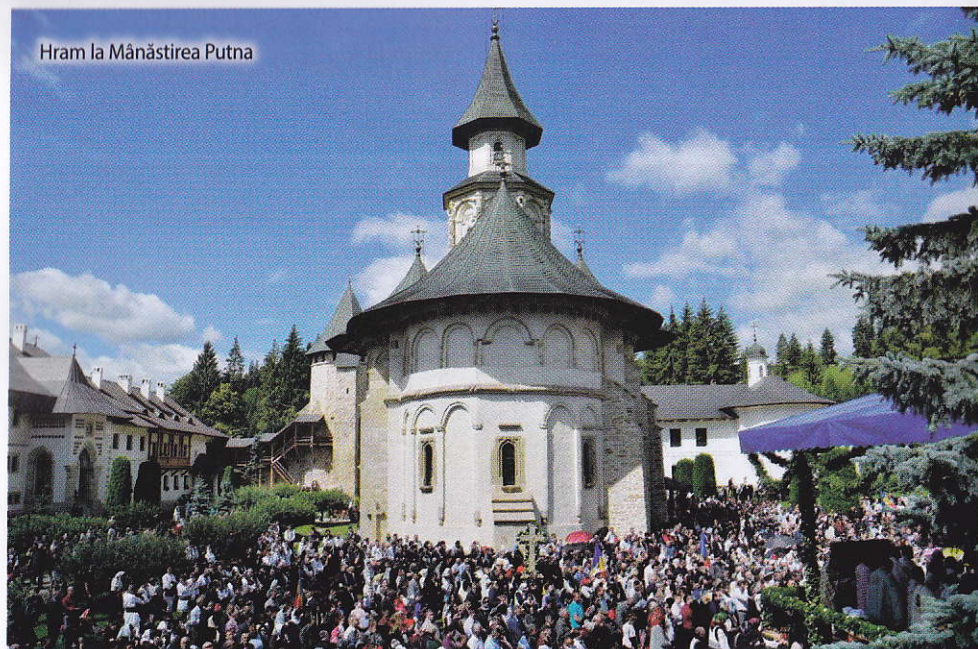
Mormântul voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt este acoperit cu un baldachin din marmură albă, cu o inscripție încrustată pe lespeze care arată că viteazul domnitor este ctitorul și ziditorul sfântului lăcaș, alături de soția sa, Maria Voichița. Această filă de istorie este vegheată pe veci de Maica Domnului.

Mănăstirea Tismana

Mănăstirea Tismana este una dintre cele mai importante vetre de cultură veche românească, un muzeu al valorilor inestimabile ale trecutului ce găzduiește inegalabile mărturii ale realizărilor istorice și duhovnicești.

Fiind cel mai vechi

așezământ monahal din Țara Românească, această așezare de la poalele munților este prilej de mângâiere duhovnicească pentru oricine ajunge aici. Cu cât te apropii de mănăstire, cu atât simți că mai

Hram la Mănăstirea Putna

Mănăstirea Tismana